श्री

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुल्चोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री विनोद शर्मा

राजस्व सदस्य श्री राजेन्द्र पौडेल

फैसला

२०७७/०७८ सालको निर्णय नं. १५०

पुनरावेदन नं. ०७५-RB-००६४

पुनरावेदनपत्र दर्ता मिति २०७५/५/२२

सुनसरी जिल्ला इटहरी न.पा.वडा नं.१ स्थित स्थायी लेखा नं.३००९७९२० भएका एग्रो मिल मेशिनरी ट्रेडर्स कम्पनीका संचालक हेमप्रसाद घिमिरे..................................१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

श्री भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय, काठमाडौं..१ } प्रत्यर्थी

मुद्दा : भन्सार मूल्याङ्कन (आ.ब.०७३/०७४)।

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय : भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय, काठमाडौं

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी : प्रमुख भन्सार परीक्षण प्रशासक श्री किशोर जोशी

शुरु निर्णय मिति : २०७५/०३/२५

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता श्री अनिता विष्ट

प्रत्यर्थीको तर्फबाट : विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री दिपक भण्डारी

यसमा भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय काठमाडौंबाट मिति २०७५।३।२५ मा भएको निर्णय उपर भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६२ (१) तथा राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) बमोजिम यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको भइ दर्ता हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदनपत्रको संक्षिप्त तथ्य तथा ठहर यस प्रकार छः-

मुद्दाको तथ्य

१. श्री एग्रोमिल मेशिनरी ट्रेडर्सले विभिन्न भन्सार कार्यालयहरुबाट मिति २०७३/४/१ देखि २०७४/३/३२ सम्म विभिन्न प्रज्ञापनपत्रहरुबाट पैठारी गरेका मालबस्तुहरुको भन्सार जाँचपास पछिको परीक्षण गर्न छनौट भएको हुँदा उक्त पैठारीसंग सम्बन्धित कागजप्रमाणहरु पेश गर्न भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयबाट भएको पत्राचार ।

२. पैठारीकर्ता एग्रोमिल मेशिनरी ट्रेडर्सले विभिन्न प्रज्ञापनपत्रहरुबाट पैठारी गरेका मालबस्तुको सम्बन्धमा थप भन्सार महसुल निर्धारण गर्नु पर्ने भन्ने समेतको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन ।

३. एग्रोमिल मेशिनरी ट्रेडर्सले विभिन्न पज्ञापनपत्रहरुबाट पैठारी गरेका मालबस्तु जाँचपास पछिको परीक्षणको सिलसिलामा पैठारीकर्ताबाट प्रज्ञापनपत्रसाथ पेश हुन आएका कागजात तथा प्रमाणहरुको अध्ययन छानविन गरी बयान समेतका आधारमा पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतलाई आधार बनाई विचार गर्दा पैठारीकर्ताले कारोबार मूल्य र बस्तुको वर्गिकरण फरक पारी घटी महशूल दाखिला गरेको देखिएकोले भन्सार ऐन २०६४ को दफा ३४ को उपदफा २ र ३ बमोजिम थप महशूल निर्धारण गर्नु पर्ने भएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ दिनभित्र पेश गर्न पैठारीकर्ताका नाममा भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय बाट मिति २०७४/१०/१७ मा सूचना जारी भएकोमा पैठारी कर्ताले उक्त सूचना मिति २०७४/११/१ मा बुझिलिई मिति २०७४/११/१५ मा सो को जवाफ पेश गरेको देखिन्छ।

४. पैठारीकर्ताले लिखित जवाफमा सिंचाइ कार्यमा प्रयोग हुने २ हर्ष पावर देखी ८ हर्ष पावर सम्म शक्ती भएको इन्जिन सहितको पम्पिङ सेट र सो को साथमा रहेको ३० मिटर सम्मको होज पाईपमा मू.अ.कर नलाग्ने कानूनी व्यवस्था रहेको, सोही अन्तर्गत पम्प सेट पैठारी गर्दा इन्धनबाट चल्ने भनी घोषणा नगरेको, स्पष्ट रुपमा पम्पसेटहरुको नाम, ब्राण्ड, मोडेल, प्रयोजन घोषणा नगरेको, विजक भन्दा फरक नाम र क्षमता उल्लेख गरी घोषणा गरेको, पैठारीकर्ताले पैठारी गरेका पम्पसेटहरु सिंचाइ कार्यमा प्रयोग हुने प्रकृतिका नभएकोले छुट पाउने होइन। छुट सुविधा पाउन जुन उद्देश्य किटान भएको छ सोही प्रयोजनमा प्रयोग हुनु पर्छ। पैठारीकर्ताले ट्रेडिङ फर्म र गैह्र कृषकलाई विक्री गरेको मालबस्तुमा सिंचाईमा प्रयोग हुने छुट सुविधा उपभोग गर्ने मिल्ने हुँदैन। यस्तै प्रकृतिका २,३,५ हर्ष पावरका पम्पसेटहरु अन्य पैठारीकर्ताले भन्सार महशूल दरबन्दी उपशिर्षक ८४२३८२०००० बाट वर्गीकरण गरी सोही अनुसार १५ प्रतिशत भन्सार र १३ प्रतिशत मू.अ.कर दाखिला गरी पैठारी गरेको, सिंचाईमा प्रयोग हुने पम्पसेटहरु ३ हर्ष पावर भन्दा बढी क्षमताको हुनेमा पैठारीकर्ताले विलविजकमा २ हर्ष पावर भन्दा कम क्षमताको पम्पसेटलाई प्रज्ञापनपत्रमा २ हर्ष पावर भनी घोषणा गरी नपाउने सुविधा लिएको देखिएकोले घोषणा फरक पारी घटी महशुल दाखिला गरेको तर्फ घटी भएको भन्सार महशुल र मूल्य घटी गरेको स्पष्ट देखिन आएकोले WTO GATT Valuation Principle बमोजिम निजले पैठारी गरेको उत्पादक कम्पनीको मूल्य सूचीमा रहेको न्यूनतम मूल्यलाई आधार मानी मोडल, ब्राण्ड, क्षमता, आदिको आधारमा थप कायम हुने कारोबार मूल्यको भन्सार महशूल र मू.अ.कर र जरिवाना

समेत कुल जम्मा रु. ४५,८६,३०२।–(पैतालिस लाख छयासी हजार तीन सय दुइ मात्र) को महशूल निर्धारण निर्धारण गर्ने भन्ने भन्सार जाँचपास कार्यालय, काठमाण्डौंबाट मिति २०७५/३/२५ मा भएको निर्णय।

५. पुनरावेदक पैठारीकर्ताले पैठारी गरेका पम्प सेटहरु सिंचाई कार्यमा प्रयोग नहुने कारण र आधार निर्णय पर्चामा उल्लेख भएको छैन। एक पटक एक शिर्षकमा पर्ने भनी मालबस्तुको भन्सार महशूल निर्धारण गरी जाँचपास गरी सकेपछि पुन अर्को पटक अर्को शीर्षकमा पर्ने भन्न मिल्ने हुँदैन। सिंचाइ कार्यमा प्रयोग हुने २ हर्ष पावर देखी ८ हर्ष पावर सम्मको शक्ती भएको इन्जिन सहितको पम्प सेट र सो को साथमा रहेको ३० मिटर सम्मको होज पाइपमा मू.अ.कर नलाग्ने भनी एकीकृत भन्सार दरबन्दी आ.ब.२०७३/०७४ मा स्पष्ट व्यवस्था भए बाट २ हर्ष पावरको पम्प सेट सिंचाइ कार्यमा प्रयोग हुने तथ्य स्थापित भएको छ। कानूनत पाएको छुट सुविधा पैठारीकर्ताले दावी गरेको र उक्त छुट सुविधाका अन्तिम उपभोक्ता कृषक भएको हुँदा कृषकले सुविधा पाउन भन्ने कारण र आधारमा केही स्थानीय विक्रेतालाई छुट सुविधा सहितको मूल्यमा विक्री गरेको हो। पैठारी भएको पम्प सेट २ हर्ष पावरको हो कि होइन ? र उक्त पम्पसेट सिंचाइ कार्यमा प्रयोग भएको छ कि छैन भन्ने एकिन नगरी हचुवाको भरमा छुट सुविधा नपाउने भनी थप भन्सार महशूल निर्धारण गरिएको । पैठारी भएका मालबस्तुहरु पहिलो पटक मात्र नभई पटक पटक अन्य ब्रान्डको सोही वस्तुसँग दाजी सो अनुपातमा मोल कायम गरिएको, वर्गीकरण फरक नपरेको, भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ३४ बमोजिम महशूल निर्धारण गर्ने भनी पुन दफा १३ बमोजिम मोल निर्धारण गरिएको, पैठारी भएका मालबस्तु जाँचपासका क्रममा खुलाईएका उपशिर्षक अन्तर्गतनै पर्ने छुट सुविधा पाउने र थप महशूल दाखिला गर्नु नपर्ने हुँदा जाँचपास परीक्षण कार्यालयको निर्णय बदरभागी छ, बदर गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७५/५/२२मा यस न्यायाधिकरणमा परेको पुनरावेदन पत्र ।

६. यसमा मुलुकी फौज्दारी कार्यविधि संहित २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफल प्रयोजनार्थ प्रत्यर्थी झिकाउने गरी यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७५।०९।०२ मा भएको आदेश ।

<u>ठहर खण्ड</u>

७. नियम बमोजिम पेशी सुचीमा चढी इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदकका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री अनिता विष्टले पुनरावेदक पैठारीकर्ताले पैठारी गरेका मालवस्तु भन्सार जाँचपास गर्दाकै बखतको दरवन्दी शिर्षकमा पर्ने मालबस्तु हुन। निर्णयकर्ताले एक पटक एउटा शिर्षकमा पर्ने भनी जाँचपास गरेको मालबस्तुलाई फेरी अर्को शिर्षक अन्तर्गत पर्ने भन्न मिल्दैन। सिंचाइमा प्रयोग हुने पप्पसेटहरुको पैठारीमा छुट सुविधा पाउनेमा भन्सार महशूल असुल गर्ने नियतले छुट सुविधा नपाउने भनी कारोबार मूल्य समेत थप गरी महशूल निर्धारण गरिएको शुरु भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयको निर्णयमा न्यायिक मनको अभाव हुँदा उक्त निर्णय बदर गरी पाउँ भनी र प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकिल कार्यालयका विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री दिपक भण्डारीले प्रज्ञापनपत्रमा भन्सार वर्गीकरण शिर्षक फरक दावी गरेको, सिंचाइमा प्रयोग हुने पम्पसेटको क्षमता भन्दा कमको पम्पसेटलाई सिंचाइमा प्रयोग हुने भनी घोषणा गरेको र कारोबार मूल्य समेत कम देखाएको हुँदा थप भन्सार

महशूल, मू.अ.कर र जरिवाना समेत निर्धारण गरेको शुरु भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयबाट भएको निर्णय सदर कायम हुनुपर्छ भनी बहस प्रस्तुत गर्नुभयो ।

८. उपरोक्त बमोजिम बहस सुनी शुरु मिसिल र पुनरावेदन मिसिल समेत अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा शुरु भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयबाट मिति २०७५।०३।२५ मा भएको निर्णय मिलेको छ, छैन? पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्छ, सक्दैन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

९. निर्णय तर्फ विचार गर्दा पुनरावेदक एग्रोमिल मेशिनरी ट्रेडर्सले पैठारी गरेका पम्पसेटहरुलाई सिंचाइ कार्यमा प्रयोग हुने भनी बिल बिजकमा उल्लेख भए भन्दा फरक किसिमले प्रज्ञापनपत्रमा उल्लेख गरेको, नपाउने छुट सुविधा दावी गरी गैह्र कृषकलाई बिक्री वितरण गरेको, वर्गीकरण र कारोबार मूल्य समेत फरक पारेकोले भन्सार महशूल, मूल्य अभिवृद्धिकर र जरिवाना समेत गरी भन्सार महशूल निर्धारण गर्ने भनी शुरु भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयबाट निर्णय भएको देखिन्छ । पैठारीकर्ता पुनरावेदकले पैठारी गरेका पम्पसेटहरु सिंचाई कार्यमा प्रयोग हुने नभइ निजले दावी गरेको छूट सुविधा पाउन सक्ने देखिँदैन। पैठारीकर्ताले स्पष्ट रुपमा पम्पसेटको नाम, ब्राण्ड, मोडेल, प्रयोजन क्षमता घोषणा गरेको नदेखिएको अवस्था विद्यमान छ। बिलवीजकमा स्पष्ट रुपमा किटान गरिएका मालबस्तुलाई समेत गलत नाम, क्षमता उल्लेख गरी घोषणा गरेको देखिन्छ। कानूनले छुट सुविधा दिने भनिएका मालबस्तु छूट सुविधा दिने प्रयोजनमा प्रयोग हुनु पर्ने तथा छूट सुविधाका लाभग्राही लक्षित वर्ग हुनु पर्ने हुन्छ । यी पैठारीकर्ताले पैठारी गरेका पम्पसेटहरुको क्षमता फरक पारी छूट सुविधा पाउने गरी घोषणा गरेको, गैह्र कृषकलाई पनि बिक्री वितरण गरेको देखिएको हुँदा त्यस्तै प्रकृतिका मालबस्तु पैठारी गर्ने अन्य पैठारीकर्ताहरुले यस्तै प्रकृतिका मालबस्तुहरु भन्सार महशूल दरबन्दीको उपशिर्षक ८४२३८२०००० मा वर्गीकरण गरी भन्सार महशूल दाखिला गरेको देखिएकोले पुनरावेदकले पैठारी गरेका २ हर्ष पावर भन्दा बढीका पम्प सेटहरु भन्सार दरबन्दी उपशिर्षक ८४२३८२०००० मा र २ हर्ष पावर वा सो भन्दा घटीमा पम्पसेटहरु भन्सार दरबन्दी उपशिर्षक नं.८४१३१७९० बाट वर्गीकरण भइ सोही बमोजिम भन्सार महशूल दाखिला गर्नु पर्नेमा वर्गीकरण फरक पारी घटी महशूल दाखिला गरेको वा महशूल दाखिला नगरेकोमा महशूल निर्धारण गरेको तथा कारोबार मूल्य घटी घोषणा गरे नगरेको सम्बन्धमा पैठारीकर्ता पुनरावेदकले कारोबार मूल्य खुल्ने ठोस सबुद प्रमाण पेश गर्न नसकेकोहुँदा WTO GATT Valuation Principle बमोजिम निजले पैठारी गरेको मालबस्तुको उत्पादक कम्पनीको मूल्य सूचीमा रहेको न्यूनतम मूल्यलाई आधार मानी मोडल, ब्राण्ड, क्षमता, आदिको आधारमा थप कायम हुने कारोबार मूल्य समेतको भन्सार महशूल र मूल्य अभिवृद्धिकर समेत गरी महशूल निर्धारण गरेको भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय काठमाडौंको निर्णय कानून सम्मत नै देखियो ।

१०. माथि उल्लेखित आधार र कारणबाट पुनरावेदक पैठारीकर्ता एग्रोमिल मेशिनरीले ट्रेडर्सले पैठारी गरेका मालबस्तु सम्बन्धमा भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय काठमाडौंबाट मिति

२०७५/३/२५ मा थप भन्सार महशूल समेत निर्धारण गर्ने गरी भएको निर्णय मिलेकै देखिँदा सदर हुन्छ। पुनरावेदकको पुनरावेदक जिकिर पुग्न सक्दैन । तपशिल बमोजिम गर्नू ।

तपशिल

प्रस्तुत मुद्दा फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौलाई दिनू----१

फैसलाको नक्कल माग गर्ने सरोकारवालाबाट लाग्ने दस्तु लिइ नक्कल दिनू--------------------२

प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनू---३

राजेन्द्र पौडेल
(राजस्व सदस्य)

उक्त रायमा म सहमत छु ।

विनोद शर्मा
(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नेः-
विश्वराज कुइकेल(शाखा अधिकृत)
इति सम्बत २०७८ साल बैशाख १३ गते रोज २ शुभम्----------------------------------